

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Lucíí Šternovou ve věci žalobce: M. H. bytem zast. JUDr. Pavlem Čížkovským, advokátem, se sídlem Václavské nám. 18, Praha 1, proti žalovanému: T. M. advokát se sídlem zast. JUDr. Ivo Fajmonem, advokátem, se sídlem Praha 2, Blanická 25 o zaplacení částky 322.276,-Kč s příslušenstvím

t a k t o :

- I. Žaloba o zaplacení částky 322.276,-Kč se zákonným úrokem z prodlení od 1.7.1998 do zaplacení, se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhá na žalovaném zaplacení částky 322.276,-Kč jako škody v podobě ušlého příjmu. Žalobu mimo jiné odůvodnil tím, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 20. 3. 1997 byl žalobce vzat do vazby dle § 68 trestního řádu. Soud tak rozhodl po té, co byl žalobce v trestní věci obviněn z trestného činu zpronevěry ve spolupachatelství . Usnesením Městského státního zastupitelství ze dne 23. 6. 1997 byl žalobce propuštěn na svobodu. Usnesením Policie ČR , správy hlavního města Prahy ze dne 31. 3. 2008, které nabylo právní moci dne 20.5.2008 byla věc podezření z trestného činu zpronevěry ve spolupachatelství, kterého se měl dopustit žalobce, odložena, neboť policejní orgán dospěl k závěru, že trestní stíhání je nepřijatelné pro promlčení Z odůvodnění tohoto usnesení se podává, že trestní stíhání žalobce a dalších obviněných nebylo zřejmě vůbec zahájeno v souladu se zákonem - tedy bylo od samého počátku nezákonné. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 byl obhájcem žalobce pro celé toto trestní řízení ustanoven žalovaný. Žalobce se žalovaného průběžně dotazoval na stav trestní věci, činil tak formou telefonickou či SMS zpráv. Na základě toho pak v dubnu 2010 žalovaný

prostřednictvím svého zaměstnance předal žalobci usnesení Policie ČR, ze kterého vyplývá, že trestní věc proti žalobci byla pravomocně odložena dne 20. 5. 2008 a toto usnesení bylo doručeno M. [redacted] dne 12.6.2008. Žalobce se bezprostředně poté obrátil s žádostí o náhradu škody způsobenou nezákonnou vazbou na Ministerstvo spravedlnosti a to podáním doručeným Ministerstvu spravedlnosti dne 19.5.2010. Tato žádost však byla Ministerstvem spravedlnosti odmítnuta a to stanoviskem ze dne 19.11.2010, neboť v daném případě s ohledem na dobu, kdy byl žalobce ve vazbě se posuzovala věc podle zákona č. 58/1969 Sb., podle kterého nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené vazbou se promlčí v roční promlčecí lhůtě, tedy v květnu 2009. Žalobce má za to, že žalovaný jako advokát porušil svoji povinnost postupovat v souladu se zákonem o advokacii s náležitou odbornou péčí a chránit zájmy žalobce jako klienta tím, že ho o odložení věci vyrozuměl až v době, kdy již nárok nebylo možno uplatnit. Tím porušil svoji povinnost, která pro něj plyne ze zákona o advokacii. Žalobce se na žalovaného obrátil dvakrát dopisem, přičemž na prvý dopis žalovaný reagoval tak, že nárok vůči své osobě nepovažuje za opodstatněný, druhou výzvu ponechal bez odpovědi. Po dobu výkonu vazby byl žalobce zaměstnán u [redacted] a škoda mu vznikla tím, že po dobu výkonu vazby mu nebyla vyplácena mzda, na kterou by měl jinak nárok. Dále mu nebyly vypláceny motivační složky mzdy, tedy došlo v roce vazby k poklesu jeho ročního příjmu. A dále ušlým výnosem z částky odpovídající výše uvedeným příjmům, který odpovídá zákonnému úroku z prodlení za dobu, kdy mu nebyl vazby tato částka byla vyplacena do doby, kdy bude její výplata nahrazena. Pokud by žalobce nebyl vazebně stíhán, vydělal by v daném roce o [redacted] Kč víc. Tato částka je rozdílem mezi ročním příjmem dosaženým v roce vazby a v roce po vazbě. Zahrnuje v sobě i nevyplacenou mzdu za dobu vazby. V důsledku vazby a trestního stíhání pro trestný čin zpronevěry byl kariérní a tím i finanční postup žalobce u dosavadního zaměstnavatele silně omezen. Škoda žalobci vznikla dnem následujícím po propuštění z vazby, od tohoto okamžiku se úročí tehdy běžnou úrokovou sazbou pro úrok z prodlení. Žalobce se tedy domáhá i ztráty výnosu z této částky, kterou by si jinak vydělal a která je reprezentována úrokem z prodlení, jako ekonomickým vyjádřením toho, že žalobce nemohl s těmito prostředky disponovat.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že žalobou uplatněný nárok neuznává a to ani z části. Žalovaný učinil nespornými tvrzení žalobce o proběhlém trestním řízení a rovněž skutečnost, že byl ustanoven obhájcem žalobce. Dále uvedl, že usnesením MS v Praze ze dne 29.6.2007 sp.zn. 48 T 20/2006 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4.3.2008 byla věc vrácena dle § 188 odst. 1 písm. e) trestního řádu státnímu zástupci k došetření, a to do fáze před sdělením obvinění, čímž žalobce pozbyl procesního postavení obviněného a rovněž pominul důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 trestního řádu. Samotné usnesení o odložení věci dle § 150a odst. 2 trestního řádu zasílá policejní orgán toliko poškozenému, pokud je znám, státnímu zástupci a oznamovateli, pokud o to požádal. Toto usnesení bylo obhájci žalobce policejním orgánem zasláno po právní moci zcela nad rámec trestního řádu a navíc v době, kdy již pominuly důvody nutné obhajoby a žalovaný tedy žalobce již neobhajoval. Vzhledem k tomu, že žalovaný obdržel usnesení Policie ČR dne 12.6.2008, je nepochybné, že žalobce o průběhu trestního řízení shora uvedeným způsobem rovněž informoval. Skutečnost, že žalobce se zastavil v kanceláři žalovaného až po téměř dvou letech po vydání tohoto rozhodnutí nelze dávat k tíži obhájce.

Mezi účastníky bylo v řízení nesporné, že žalobce byl usnesením OS pro Prahu ze dne 20.3.1997 vzat do vazby, ze které byl propuštěn usnesením Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 23.6.1997. Mezi účastníky rovněž nebylo sporu o tom, že usnesením Policie ČR ze dne 31.3.2008 byla věc podezření z trestního činu zpronevěry ve spolupachatelství odložena. Žalobce byl rámci trestního stíhání obviněn z trestného činu zpronevěry ve spolupachatelství. Toto usnesení navázalo na předchozí usnesení Městského soudu v Praze (dále jen MS v Praze) ze dne 29.6.2007 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4.3.2008, ze kterých plyne, že v rámci trestního řízení zahájeného na základě podané obžaloby nebylo možno věc projednat pro vady sdělení obvinění a z toho vyplývající vady podané obžaloby. Je zřejmé, že důvody, které vedly k odložení věci pro

nepřípustnost trestního stíhání, byly dány výlučně chybami v rámci vyšetřování prováděného orgány činnými v trestním řízení. V rámci doplnění svého vyjádření při jednání dne 1.12.2011 žalovaný uvedl, že žalobce o usnesení o odložení věci vyrozuměl v rámci telefonického kontaktu, což byla mezi účastníky běžná praxe. Byl soudem vyzván, aby tuto skutečnost prokázal.

Z části spisu Policie ČR sp.zn. PSP 492/TC-2008 vzal soud za prokázané, že usnesením ze dne 31. 3. 2008 bylo trestní stíhání žalobce odloženo dle rozhodnutí MS v Praze ze dne 4.3.2008, kterou byla zamítnuta stížnost státního zástupce proti rozhodnutí MS v Praze. Vrchní soud dospěl k závěru, že sdělení obvinění v tomto případě odporuje zákonným požadavkům § 160 odst. 1 trestního řádu, neboť není dána totožnost skutku a sdělením obvinění s popisem skutku uvedených v obžalobě. Protiprávní jednání obviněných osob nebylo v přípravném řízení specifikováno a prokázano. Vrchní soud zdůraznil nezbytnost pečlivého vyhodnocení všech důkazů před rozhodnutím o zahájení trestního stíhání jednotlivých osob a to bez přehlížení významné délky dosud realizovaného trestního řízení, jak je patrné z judikatury Ústavního soudu ČR, ale i z Evropského soudu pro lidská práva. Vzhledem k tomu, že trestná činnost obviněných byla spáchána v rozmezí 1991 až 1994 a z opisu rejstříku trestu vyplývá, že podezřelé osoby ve výroku usnesení uvedené nebyly v rozhodné době odsouzeny za skutek stejně nebo přísněji trestný, přichází v úvahu promlčení trestního stíhání při uvažované právní kvalifikaci skutku jako trestný čin zpronevěry, kde trestní sazba je v rozmezí 5 až 12 let. Proto orgány policie rozhodly o odložení věci. Toto usnesení bylo doručeno T. M. dne 7.4.2008. Usnesení bylo dále doručováno dalším advokátním kancelářím. Kromě dalších advokátních kanceláří bylo usnesení doručeno F. P. Proti tomuto usnesení podali někteří ze zmocněnců poškozených stížnost. Usnesením ze dne 23.4.2008 byly zamítnuty stížnosti zmocněnce F. L. K. M. F. P. podané proti usnesení ze dne 31.8.2008. Dále stížnost proti usnesení policie o odložení věci podali ještě další zmocněnci poškozených a to I. G. a M. H. I tyto stížnosti byly usnesením Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 20.5.2008 zamítnuty. Dne 28.5.2008 sděluje JUDr. Iva Bicanová Policii ČR, správy hlavního města Prahy, SKPV Krakovská 14, Praha 1, že poté, co státní zástupkyni zaslala na Vrchní státní zastupitelství zprávu o stavu řízení, která obsahovala i informaci o tom, že hodlají doručovat usnesení o odložení věci i poškozeným, kteří doposud nemají ani rozhodnutí o tom, že svá práva mohou uplatňovat prostřednictvím zmocněncům, ji telefonicky kontaktovala JUDr. Urbanová z Vrchního státního zastupitelství, že s tímto nesouhlasí. Důvodem je to, že by se pak § 44 trestního řádu minul účinkem, že takto extenzivní výklad jistě neměl zákonodárce na mysli, a že s odkazem na komentář k tomuto ustanovení je zřejmé, že usnesení se doručovat nemusí poškozeným ale toliko jejich zmocněncům. Vzhledem k tomuto vydala státní zástupkyně JUDr. Iva Bicanová výslovný pokyn k tomu, aby usnesení o odložení věci již nebylo nikomu doručováno. Zároveň požádala o zaslání tří vyhotovení předmětného usnesení s doložkou právní moci. Na předmětném usnesení o odložení věci byla vyznačena doložka právní moci tak, že usnesení nabylo právní moci dne 20.5.2008. Usnesení s doložkou právní moci bylo doručeno T. M. dne 12.6.2008.

Žalovaný byl v řízení vyzván v souladu s ustanovením § 118a odst. 3 o.s.ř., aby soudu označil důkazy k prokázání jeho tvrzení, že žalobce byl o skončení trestního řízení informován telefonicky. Žalovaný však k tomuto žádné důkazy nepředložil.

Podle ustanovení § 159a odst. 1 nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě věc vyřídit jinak. Takovýmto vyřízením může být zejména a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

Podle ustanovení § 159a odst. 2 státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřípustné podle § 11 odst. 1. Podle ustanovení §

159a odst. 5 trestního řádu (ve znění účinném do 31.12.2009) usnesení o odložení věci musí být doručeno poškozenému, pokud je znám. Usnesení o odložení věci podle odst. 2 až 4 musí být doručeno do 48 hodin státnímu zástupci. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádá.

Podle ustanovení § 159a odst. 6 trestního řádu proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 5 podat stížnost, jenž má odkladní účinek.

Po provedeném dokazování a s přihlédnutím k citovaným zákonným ustanovením dospěl soud k závěru, že žalobou uplatněný nárok není po právu. Soud v tomto případě zkoumal, zda jsou naplněny základní předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu. Tedy zda se žalovaný dopustil porušení své právní povinnosti, zda na straně žalobce vznikla škoda a zda je dána příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti na straně žalovaného a vznikem škody na straně žalobce a dále zda žalovaný tuto škodu zavinil. V řízení bylo z příslušné části trestního spisu jednoznačně prokázáno, že usnesení o odložení věci ze dne 31.3.2008 bylo žalovanému doručeno a to dne 7.4.2008 a následně ještě 12.6.2008 s vyznačenou doložkou právní moci. V řízení nebylo prokázáno, že by o vydání tohoto usnesení či o jeho nabytí právní moci by žalovaný informoval žalobce.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 věty první zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny.

Podle čl. 9 odst. 1 Usnesení představenstva ČAK č. 1/1997, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex), ve znění pozdějších změn advokát je povinen klienta řádně informovat, jak vyřizování jeho věci postupuje, a poskytovat mu včas vysvětlení a poklady potřebné pro uvážení dalších příkazů.

Podle čl. 8 odst. 1 etického kodexu, v případech, kdy je advokát povinen nebo oprávněn právní služby odmítnout a hodlá tak učinit, provede vždy přiměřená opatření k odvrácení závažné újmy, která žadateli o službu bezprostředně hrozí.

Na základě shora citovaných ustanovení soud dospěl k závěru, že žalovaný byl povinen informovat žalobce o vydaném usnesení o odložení věci bezprostředně poté, co se o tomto rozhodnutí dozvěděl a to bez ohledu na to, zda z formálního hlediska byl v té době jeho obhájcem či nikoliv (když dle tvrzení žalovaného se trestní stíhání vrátilo do stádia před sdělením obvinění a odpadl tak důvod nutné obhajoby). I v případě, že by žalovaný již formálně nebyl obhájcem, žalobce měl povinnost činit kroky, aby zamezil případnému vzniku škody na straně žalobce. Touto škodou případně může být i promlčení nároku na náhradu škody, kterou mohl žalobce uplatnit u ministerstva spravedlnosti. Z tohoto pohledu soud dospěl k závěru, že žalovaný skutečně porušil svou právní povinnost.

Podle ustanovení § 23 zákona č. 58/1969 Sb. (odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jenom nesprávným úředním postupem) právo na náhradu škody podle části první, hlavy druhé se promlčí za rok ode dne, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí nebo rozhodnutí odsuzující k mírnějšímu trestu a nebo rozhodnutí, jimž bylo trestní řízení zastaveno.

Z citovaného ustanovení, které se vztahuje na daný případ, neboť žalobce byl vazebně stíhán za účinnosti zákona č. 58/1969 Sb. je zřejmé, že běh promlčecí doby nároku na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě počíná běžet dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání žalobce ukončeno. V daném případě bylo takovýmto rozhodnutím usnesení Policie ČR ze dne 31.3.2008. Toto rozhodnutí mělo být v souladu s ustanovením § 159a odst. 4 doručováno poškozeným, kteří byli v té době známi. K tomuto však na základě pokynu dozorující státní zástupkyně nedošlo - usnesení o odložení věci nikdy nebylo doručeno všem poškozeným, a to ani těm, kterým předtím nebylo doručeno usnesení ve smyslu ustanovení § 44 odst. 2 o tom, že poškození mají svá práva vykonávat prostřednictvím společného zmocněnce, tito poškození byli i

nadále oprávněni vykonávat svá práva v trestním řízení osobně či prostřednictvím jimi zvolených zmcněnců. Je zcela jednoznačné, že pokud usnesení o odložení věci nebylo doručeno těmto poškozeným, toto usnesení o odložení věci nikdy nemohlo nabýt právní moci, neboť tito poškození stále mají právo podat proti tomuto usnesení o odložení věci stížnost. Z tohoto důvodu soud dospěl k závěru, že běh promlčecí doby pro uplatnění nároku na náhradu škody způsobené vazebním stíháním žalobce dosud nezačal. Přestože žalovaný porušil svou právní povinnost informovat žalobce včas o vydaném rozhodnutí, toto porušení právní povinnosti nezpůsobilo žalobci žádnou škodu, neboť jeho nárok vůči Ministerstvu spravedlnosti dosud nebyl promlčen. Z tohoto důvodu soud žalobu zamítl.

Ve výroku o nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 150 o.s.ř. nepřiznal v řízení úspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Soud se domnívá, že v daném případě jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro žalovanému náhradu nákladů nepřiznat. V první řadě je třeba pochybovat o účelnosti nákladů vynaložených na právní zastoupení žalobce, když žalobce je advokátem, tedy osobou s právním vzděláním a zcela jistě tak má předpoklady, aby řádně hájil svá práva v daném občanskoprávním řízení. Z tohoto důvodu se náklady vynaložené na právní zastoupení v tomto řízení nejeví jako účelně vynaloženými. Dále je třeba poukázat na to, že podání žaloby bylo vyvoláno skutečně porušením právní povinnosti ze strany žalovaného, který zcela jednoznačně porušil svou právní povinnost informovat žalobce o vydaném usnesení o odložení věci a vystavil tak žalobce nebezpečí promlčení jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy vůči žalované. Skutečnosti podstatné pro zamítnutí žaloby byly zjištěny až v průběhu dokazování z předmětného trestního spisu. Pokud žalobce vycházel ze skutečnosti, že na usnesení o odložení věci byla pochybení orgánů činných v trestním řízení vyznačena doložka právní moci, nelze mu toto klást k tíži. Pokud by usnesení o odložení věci skutečně nabylo právní moci dne 20.5.2008, pak by žaloba uplatněná v tomto řízení musela být úspěšnou. Přiznat tak v řízení úspěšnému žalovanému náhradu nákladů řízení vůči žalobci, by se tak, vzhledem ke shora uvedeným okolnostem, soudu jevilo značně nespravedlivé

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího ve třech vyhotoveních.

V Praze dne 14. května 2012

Mgr. Lucie Šternová, v.r.
soudkyně

Zasprávnost:BaštováDiS.

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Michala Fridricha a JUDr. Ivany Klimešové ve věci žalobce: ██████ M ██████ H ██████, bytem ██████ zast. JUDr. Pavlem Čížkovským, advokátem, se sídlem Václavské nám. 18, Praha 1, proti žalovanému: ██████ T ██████ M ██████, advokát se sídlem ██████ zast. JUDr. Ivem Fajmonem, advokátem, se sídlem Blanická 25, Praha 2, o zaplacení částky 322.276,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 14. května 2012, č.j. 41C 66/2011 – 41,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o nákladech řízení **p o t v r z u j e.**
- II. Žalobci se náhrada nákladů odvolacího řízení **n e p ř i z n á v á.**

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně žalobu o zaplacení částky 322.276,- Kč se zákonným úrokem z prodlení od 1.7.1998 do zaplacení a žalovanému nepřiznal náhradu nákladů řízení. Žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení částky 322.276,- Kč z titulu náhrady škody. Žalobu mimo jiné odůvodnil tím, že jeho trestní stíhání bylo odloženo, o čemž ho žalovaný jako jeho ustanovený obhájce včas neinformoval, v důsledku čehož došlo k promlčení jeho nároku na náhradu škody proti státu. V řízení bylo z příslušné části trestního spisu prokázáno, že usnesení o odložení věci ze dne 31.3.2008 bylo žalovanému doručeno dne 7.4.2008 a následně ještě 12.6.2008 s vyznačenou doložkou právní moci. Nebylo prokázáno, že žalovaný o vydání tohoto usnesení či o jeho nabytí právní moci informoval žalobce. Soud I. stupně žalobní nárok neshledal důvodným, ačkoliv dospěl na základě § 16 odst. 1 věty první zák.č. 85/1996 Sb., čl. 9 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 etického kodexu k závěru, že

žalovaný byl povinen informovat žalobce o vydaném usnesení o odložení věci bezprostředně poté, co se o tomto rozhodnutí dozvěděl bez ohledu na to, zda z formálního hlediska byl v té době jeho obhájcem (když dle tvrzení žalovaného se trestní stíhání vrátilo do stádia před sdělením obvinění a odpadl tak důvod nutné obhajoby). V případě, že žalovaný již formálně nebyl obhájcem žalobce, měl povinnost činit kroky, aby zamezil případnému vzniku škody na straně žalobce, která může spočívat i v promlčení nároku na náhradu škody vůči státu. Soud I. stupně tak dospěl k závěru, že žalovaný skutečně porušil svou právní povinnost, dovodil však na podkladě § 23 zák.č. 58/1969 Sb., že nárok žalobce vůči státu promlčen není, neboť usnesení Policie ČR ze dne 31.3.2008 o odložení věci dosud nebylo doručeno poškozeným a nenabývalo právní moci. Z tohoto důvodu soud I. stupně žalobu zamítl a náhradu nákladů řízení s odkazem na § 150 o.s.ř. řízení úspěšnému žalovanému nepřiznal. Vyslovil pochybnost o účelnosti nákladů, vynaložených na právní zastoupení žalobce, když žalobce je sám advokátem a má tak předpoklady, aby řádně hájil svá práva v občanskoprávním řízení. Dále zdůraznil, že podání žaloby bylo vyvoláno porušením právní povinnosti ze strany žalovaného informovat žalobce o vydaném usnesení o odložení věci, čímž jej vystavil nebezpečí promlčení jeho nároku vůči žalované (správně vůči státu). Skutečnosti, podstatné pro zamítnutí žaloby, byly zjištěny až v průběhu dokazování z předmětného trestního spisu a žalobce vycházel ze skutečnosti, že na usnesení o odložení věci byla pochybením orgánů činných v trestním řízení vyznačena doložka právní moci, což mu nelze klást k tíži. Kdyby usnesení o odložení věci skutečně nabývalo právní moci dne 20.5.2008, musela by být tato žaloba úspěšná a přiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému žalovanému se tak vzhledem k uvedeným okolnostem jeví nespravedlivým.

Proti tomuto rozsudku do výroku o nákladech řízení podal v zákonné lhůtě odvolání žalovaný. Namítl rozpor závěru soudu I. stupně, že žalovaný advokát se nemůže v soudním řízení nechat zastoupit jiným advokátem, s čl. 37 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy a účastníci jsou si v řízení rovni. Zdůraznil, že advokáti se běžně specializují na různá odvětví práva a nelze též požadovat, aby se advokát vzdal plnění svých pracovních povinností a věnoval se nehonorované činnosti, kterou nemusí precizně ovládat. K závěru soudu I. stupně o porušení právních předpisů žalovaným odvolatel namítl, že vycházel z mylného předpokladu o vztahu mezi žalobcem a žalovaným jakožto vztahu mezi klientem a advokátem. Takový vztah je založen plnou mocí nebo rozhodnutím soudu o ustanovení obhájce, v daném případě k udělení plné moci nedošlo a ustanovení žalovaného obhájcem žalobci zaniklo usnesením Městského soudu v Praze ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze, kterým byla trestní věc žalobce vrácena státnímu zástupci k došetření do fáze před sdělením obvinění. Právní mocí tohoto rozhodnutí pozbyl žalobce postavení obviněného a pominuly

důvody jeho obhajoby. Rozhodnutí o odložení věci žalovaný obdržel v době, kdy žalobce již několik měsíců nebyl jeho klientem a ani nebylo pro něj určeno, neboť podle trestního řádu na ně neměl nárok, nicméně nad rámec povinností advokáta mu i toto rozhodnutí doručil. Tvrzení nalézacího soudu, že nebylo v řízení prokázáno, kdy tak učinil, není relevantní a vychází z neúplně zjištěného skutkového stavu v řízení, neboť soud neprovedl navržený důkaz výslechem žalovaného. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud napadený výrok rozsudku „zrušil“ a aby ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř. mu přiznal náhradu nákladů řízení podle vyhl.č. 484/2000 Sb. ve výši 52.140,- Kč podle přiložené specifikace.

Žalobce navrhl, aby byl napadený rozsudek ve výroku o nákladech řízení jako věcně správný potvrzen. Poukázal na to, že skutková východiska, která slouží za základ k rozhodnutí o aplikaci ust. § 150 o.s.ř. ve vztahu k nákladům řízení, odpovídají zjištěním, která jsou uvedena ve spise. Žalovaný neprokázal, že by bez odkladu vyrozuměl žalobce o odložení jeho trestní věci. Povinnosti advokáta vůči klientovi nepochybně nezanikají právní mocí rozhodnutí o věci samé, ale dále přetrvávají a advokát by měl dbát o to, aby klient v této souvislosti neutrpěl újmu. Bylo proto povinností žalovaného, aby žalobce o odložení věci vyrozuměl tím spíše, že rozhodnutí o tom mu policejním orgánem bylo doručeno a policejní orgán se tedy mohl důvodně domnívat, že nadále žalobce obhajuje. Ohledně možnosti nechat se zastoupit advokátem odkázal žalobce na „nedávnou judikaturu Ústavního soudu ČR ve vztahu k tzv. bagatelním sporům“, která je použitelná i pro tento případ. Opodstatněný je odkaz soudu I. stupně i na důvod, pro který byla žaloba zamítnuta. Nestalo se tak proto, že by nebyla prokázána odpovědnost žalovaného, ale pouze proto, že se ukázalo, že usnesení, kterým byla trestní věc odložena, dosud nenabýlo právní moci, neboť doložka právní moci zde byla vyznačena nesprávně.

Z podnětu podaného odvolání odvolací soud podle § 212 a § 212a o.s.ř. přezkoumal napadený rozsudek ve výroku o náhradě nákladů řízení bez nařízení jednání v souladu s § 214 odst. 2 písm. e) o.s.ř., odvolání však neshledal opodstatněným.

Podle § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Podle § 150 o.s.ř. jsou-li tu důvody zvláštního zřetele hodné, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

V posuzovaném případě není sporu o tom, že žalovaný měl ve věci plný procesní úspěch, zásadně mu tak náleží náhrada nákladů řízení podle § 142 odst. 1 o.s.ř. K důvodům aplikace § 150 o.s.ř., zmíněným soudem I. stupně, lze přisvědčit odvolateli, že i jako advokát má v postavení účastníka

občanskoprávního řízení zásadně právo na právní zastoupení ve smyslu čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 24 odst. 1 o.s.ř. a v tomto směru lze odkázat na jeho případnou argumentaci. Ve smyslu závěrů rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp.zn. I ÚS 1030/08 lze ovšem důvody zvláštního zřetele hodné, svědčící ve prospěch odepření náhrady nákladů úspěšnému žalovanému, shledat právně v okolnostech souvisejících s předprocesním stadiem sporu, s chováním účastníků v tomto stadiu a s okolnostmi uplatnění nároku. Z obsahu spisu se podává, že žalobce při podání žaloby vycházel z právní moci usnesení o odložení věci, o kterém ho žalovaný včas neinformoval a nemohl předvídat, že po přezkoušení postupu orgánů, činných v trestním řízení, budou soudem I. stupně shledány vady jeho doručení, což vedlo k výše uvedenému závěru ústíci v zamítnutí žaloby. Lze se pak ztotožnit i s tím, že v opačném případě by nebylo možné upřít nároku (v obecné rovině) opodstatněnost, neboť žalovaný měl žalobce jako jeho bývalý advokát o předmětném usnesení informovat, ať již v mezích své povinnosti advokáta při analogickém využití § 20 odst. 6 zák.č. 85/96 Sb. nebo v rámci obecné povinnosti předcházet škodám ve smyslu § 415 o.z. a jeho námitky, že takovou povinnost neměl, protože netrval klientský vztah, jsou formalistického charakteru. Za této situace shledává i odvolací soud spravedlivým odepření náhrady nákladů řízení procesně úspěšnému žalovanému podle § 150 o.s.ř. i s přihlédnutím k tomu, že takové rozhodnutí nebude mít do poměrů žalovaného jako advokáta renomované advokátní kanceláře významný dopad. Odvolací soud proto napadený rozsudek ve výroku o nákladech řízení podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil. Ve výroku o věci samé zůstal podle § 206 odst. 3 o.s.ř. odvoláním nedotčen. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud za použití § 150 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. právě s ohledem na výjimečnost použití tohoto ustanovení pro odepření náhrady nákladů řízení jinak v řízení úspěšnému žalovaného.

Proti tomuto usnesení **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 24. října 2012

JUDr. Irena Saraliová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Hradová Jana